

KJÓTSKÝ PROTOKOL K RÁMCOVÉ ÚMLUVĚ ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ O ZMĚNĚ KLIMATU

SMLUVNÍ STRANY TOHOTO PROTOKOLU,

JAKOŽTO smluvní strany Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (dále jen „úmluva“),

SLEDUJÍCE konečný cíl úmluvy uvedený v jejím článku 2,

PŘIPOMÍNÁJÍCE SI ustanovení úmluvy,

ŘÍDÍCE SE článkem 3 úmluvy,

VYCHÁZEJÍCE z Berlínského mandátu přijatého rozhodnutím 1/CP.1 konference smluvních stran úmluvy na jejím prvním zasedání,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1

Pro účely tohoto protokolu platí definice uvedené v článku 1 úmluvy. Dále se rozumí:

1. „konferencí smluvních stran“ konference smluvních stran úmluvy;
2. „úmluvou“ Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu přijatá v New Yorku dne 9. května 1992;
3. „Mezivládním panelem o změně klimatu“ Mezivládní panel o změně klimatu zřízený společně Světovou meteorologickou organizací a Programem OSN pro životní prostředí v roce 1988;
4. „Montrealským protokolem“ Montrealský protokol o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, přijatý v Montrealu dne 16. září 1987, ve znění pozdějších úprav a změn;
5. „přítomnými a hlasujícími smluvními stranami“ smluvní strany, které jsou přítomny a hlasují pro návrh, nebo proti němu;
6. „smluvní stranou“ smluvní strana tohoto protokolu, pokud z kontextu nevyplývá jinak;
7. „smluvní stranou uvedenou v příloze I“ smluvní strana uvedená v příloze I úmluvy v platném znění nebo smluvní strana, která podala oznámení ve smyslu čl. 4 odst. 2 písm. g) úmluvy.

Článek 2

1. Za účelem podpory udržitelného rozvoje každá smluvní strana uvedená v příloze I při plnění svých kvantifikovaných závazků na omezení a snížení emisí podle článku 3:

- a) v závislosti na vnitrostátní situaci provádí nebo dále rozpracovává politiky a opatření jako:
 - i) zvyšování energetické účinnosti v příslušných odvětvích národního hospodářství,
 - ii) ochrana a zvyšování propadů a rezervoárů skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, s ohledem na závazky smluvní strany podle příslušných mezinárodních dohod v oblasti životního prostředí; podpora udržitelných způsobů lesního hospodaření, zalesňování a obnovy lesa,
 - iii) podpora udržitelných forem zemědělství s ohledem na aspekty změny klimatu,
 - iv) výzkum, podpora, vývoj a zvýšené využívání nových a obnovitelných forem energie, technologií sekvence oxidu uhličitého a pokročilých a inovačních technologií šetrných k životnímu prostředí,
 - v) postupné omezování či odstraňování nedostatků trhu, daňových pobídek, osvobození od daní a cel a dotací, které působí proti cílům úmluvy, ve všech odvětvích, jež vypouštějí skleníkové plyny, a uplatňování tržních nástrojů,
 - vi) podpora vhodných reforem v příslušných odvětvích s cílem podpořit politiky a opatření omezující a snižující emise skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol,
 - vii) opatření k omezení nebo snížení emisí skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, v odvětví dopravy,
 - viii) omezování nebo snižování emisí methanu jeho zachycováním a využíváním v oblasti nakládání s odpady, jakož i ve výrobě, dopravě a distribuci energie;
- b) spolupracuje v souladu s čl. 4 odst. 2 písm. e) úmluvy s ostatními smluvními stranami uvedenými v příloze I na zvyšování jednotlivé i celkové účinnosti politik a opatření přijatých na základě tohoto článku. Za tím účelem podniknou tyto smluvní strany kroky ke sdílení svých zkušeností a k výměně informací o těchto politikách a opatřeních, včetně rozvoje postupů pro zlepšení jejich srovnatelnosti, transparentnosti a účinnosti. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu zváží na svém prvním zasedání nebo co nejdříve po něm možnosti usnadnění této spolupráce, přičemž vezme v úvahu všechny podstatné informace.

2. Smluvní strany uvedené v příloze I usilují o omezení nebo snížení emisí skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, pocházejících ze spalování paliv v letecké a námořní dopravě, a to prostřednictvím práce Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Mezinárodní námořní organizace (IMO).

3. Smluvní strany uvedené v příloze I vynakládají úsilí k tomu, aby při provádění politik a opatření podle tohoto článku minimalizovaly nepříznivé účinky, včetně nepříznivých účinků změny klimatu, účinků na mezinárodní obchod a společenských, environmentálních a hospodářských dopadů na ostatní smluvní strany, zejména na rozvojové země, a zvláště pak na smluvní strany uvedené v čl. 4 odst. 8 a 9 úmluvy, přičemž berou v úvahu článek 3 úmluvy. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu může v případě potřeby přijmout další opatření na podporu provádění ustanovení tohoto odstavce.

4. Jestliže konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu rozhodne, že by bylo prospěšné koordinovat některé politiky a opatření podle odst. 1 písm. a) výše, se zohledněním rozdílných vnitrostátních situací a možných účinků, konference zváží způsoby a prostředky uskutečňování koordinace těchto politik a opatření.

Článek 3

1. Smluvní strany uvedené v příloze I zajistí, jednotlivě nebo společně, aby jejich úhrnné antropogenní emise skleníkových plynů uvedených v příloze A, vyjádřené v ekvivalentu oxidu uhličitého, nepřekročily přidělená množství, vypočtená podle jejich kvantifikovaných závazků na omezení a snížení emisí uvedených v příloze B a v souladu s ustanoveními tohoto článku, s cílem snížit v kontrolním období let 2008-2012 své celkové emise těchto plynů nejméně o 5 procent vzhledem k úrovni z roku 1990.

2. Každá smluvní strana uvedená v příloze I učiní do roku 2005 prokazatelný pokrok v plnění svých závazků podle tohoto protokolu.

3. Čisté změny emisí skleníkových plynů ze zdrojů a jejich snížení pomocí propadů v důsledku člověkem bezprostředně vyvolaných činností v kategorii změny využívání půdy a lesnictví, s omezením na zalesňování, obnovu lesů a odlesňování od roku 1990, měřené jako ověřitelné změny zásob uhlíku za každé kontrolní období, použijí smluvní strany uvedené v příloze I ke splnění svých závazků podle tohoto článku. Emise skleníkových plynů ze zdrojů a jejich snížení pomocí propadů ve spojitosti s těmito činnostmi se oznamují transparentním a ověřitelným způsobem a přezkoumávají v souladu s články 7 a 8.

4. Před prvním zasedáním konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu poskytne každá smluvní strana uvedená v příloze I k posouzení pomocnému orgánu pro vědecké a technologické poradenství údaje pro stanovení své úrovně zásob uhlíku v roce 1990 a umožnění odhadu změn těchto zásob v následujících letech. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu přijme na svém prvním zasedání nebo co nejdříve po něm podmínky, pravidla a pokyny ohledně toho, které další člověkem vyvolané činnosti vztahující se ke změnám emisí skleníkových plynů

ze zdrojů či jejich snížení pomocí propadů v kategoriích zemědělská půda a změny využívání půdy a lesnictví budou připočteny k množství přidělenému smluvní stranám uvedeným v příloze I, nebo od něj budou odečteny, a jakým způsobem tak bude učiněno, přičemž vezme v úvahu faktor nejistoty, transparentnost a ověřitelnost předávaných údajů, metodickou práci Mezivládního panelu o změně klimatu, rady pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství poskytnuté v souladu s článkem 5 a rozhodnutí konference smluvních stran. Takové rozhodnutí bude platit ve druhém kontrolním období a v dalších obdobích. Smluvní strana může uplatnit takové rozhodnutí o těchto dalších činnostech vyvolaných člověkem již v prvním kontrolním období za předpokladu, že k těmto činnostem došlo po roce 1990.

5. Smluvní strany uvedené v příloze I, které se nacházejí v procesu přechodu k tržnímu hospodářství a jejichž výchozí rok nebo období byl stanoven na základě rozhodnutí 9/CP.2 konference smluvních stran na jejím druhém zasedání, použijí při plnění svých závazků podle tohoto článku tento výchozí rok nebo období. Kterákoli jiná smluvní strana uvedená v příloze I nacházející se v procesu přechodu k tržnímu hospodářství, která dosud nepředložila své úvodní národní sdělení podle článku 12 úmluvy, může rovněž oznámit konferenci smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, že má v úmyslu použít při plnění svých závazků podle tohoto článku jiný minulý výchozí rok nebo období než rok 1990. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu rozhodne o tom, zda bude takové oznámení přijato.

6. S přihlédnutím k čl. 4 odst. 6 úmluvy povolí konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu smluvním stranám uvedeným v příloze I, které se nacházejí v procesu přechodu k tržnímu hospodářství, určitou míru flexibility při plnění závazků podle tohoto protokolu s výjimkou závazků podle tohoto článku.

7. V prvním kontrolním období pro kvantifikované omezení nebo snížení emisí, od roku 2008 do roku 2012, se množství přidělené každé smluvní straně uvedené v příloze I rovná příslušné procentuální hodnotě, uvedené v příloze B, z ekvivalentu oxidu uhličitého, který odpovídá jejímu úhrnnému množství antropogenních emisí skleníkových plynů uvedených v příloze A v roce 1990, nebo ve výchozím roce či období stanoveném v souladu s výše uvedeným odstavcem 5, vynásobeného pěti. Smluvní strany uvedené v příloze I, v jejichž případě změny využívání půdy a lesnictví představovaly v roce 1990 čistý zdroj emisí skleníkových plynů, zahrnou pro účely výpočtu přiděleného množství do emisí svého výchozího roku 1990 nebo odpovídajícího období úhrnné antropogenní emise ze zdrojů v ekvivalentu oxidu uhličitého, od nichž odečtou propady v roce 1990 v důsledku změn využívání půdy.

8. Každá smluvní strana uvedená v příloze I může pro účely výpočtů ve smyslu odstavce 7 výše použít jako výchozí rok pro částečně fluorované uhlovodíky, zcela fluorované uhlovodíky a fluorid sírový rok 1995.

9. Závazky smluvních stran uvedených v příloze I pro další období se stanoví změnami přílohy B tohoto protokolu, přijatými v souladu s ustanoveními čl. 21 odst. 7. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu zahájí posuzování těchto závazků nejméně sedm let před koncem prvního kontrolního období uvedeného v odstavci 1 výše.

10. K přidělenému množství smluvní strany se připočtou veškeré jednotky snížení emisí nebo každá část přiděleného množství, kterou tato smluvní strana získá od jiné smluvní strany v souladu s ustanoveními článku 6 nebo článku 17.

11. Od přiděleného množství smluvní strany se odečtou veškeré jednotky snížení emisí nebo každá část přiděleného množství, kterou tato smluvní strana převede na jinou smluvní stranu v souladu s ustanoveními článku 6 nebo článku 17.

12. K přidělenému množství smluvní strany se připočtou veškerá ověřená snížení emisí, která tato smluvní strana získá od jiné smluvní strany v souladu s ustanoveními článku 12.

13. Jsou-li emise smluvní strany uvedené v příloze I za kontrolní období nižší než množství, které jí bylo přiděleno podle tohoto článku, připočte se tento rozdíl na žádost dané smluvní strany k množství, které jí je přiděleno na další kontrolní období.

14. Každá smluvní strana uvedená v příloze I vyvine úsilí k plnění závazků uvedených v odstavci 1 výše takovým způsobem, aby minimalizovala nepříznivé sociální, environmentální a hospodářské dopady na smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, a zejména na smluvní strany uvedené v čl. 4 odst. 8 a 9 úmluvy. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, v souladu se svými příslušnými rozhodnutími ohledně provádění uvedených odstavců, zvaží na svém prvním zasedání, jaká opatření jsou zapotřebí k minimalizaci nepříznivých účinků změny klimatu nebo dopadů protiopatření na smluvní strany uvedené v těchto odstavcích. Zvažovány budou mimo jiné otázky zavedení financování, pojištění a transferu technologií.

Článek 4

1. U smluvních stran uvedených v příloze I, které uzavřely dohodu, že své závazky podle článku 3 splní společně, budou tyto závazky považovány za splněné, pokud celkový součet jejich úhrnných antropogenních emisí skleníkových plynů uvedených v příloze A, v ekvivalentu oxidu uhličitého, nepřesáhne jim přidělená množství, vypočtená podle jejich kvantifikovaných závazků na omezení a snížení emisí uvedených v příloze B a v souladu s ustanoveními článku 3. Jednotlivé úrovně emisí přidělené každé ze stran dohody budou stanoveny v této dohodě.

2. Strany každé takové dohody uvědomí sekretariát o podmínkách dohody v den uložení svých listin o ratifikaci, přijetí či schválení tohoto protokolu nebo o přistoupení k němu. Sekretariát následně uvědomí o podmínkách této dohody strany a signatáře úmluvy.

3. Veškeré takovéto dohody zůstanou v platnosti po celé kontrolní období uvedené v čl. 3 odst. 7.

4. Jestliže smluvní strany, které jednají společně, tak činí v rámci organizace regionální hospodářské integrace a v součinnosti s ní, nemá žádná změna ve složení organizace po přijetí tohoto protokolu vliv na stávající závazky podle tohoto protokolu. Jakákoliv změna ve složení organizace má vliv pouze na závazky podle článku 3 přijaté po této změně.

5. V případě, že smluvní strany takové dohody nedosáhnou celkové jim stanovené úrovně snížení emisí, nese každá strana této dohody odpovědnost za svou vlastní úroveň emisí uvedenou v dohodě.

6. Jestliže smluvní strany, které jednají společně, tak činí v rámci organizace regionální hospodářské integrace a v součinnosti s ní a tato organizace je sama stranou tohoto protokolu, nese v případě nedosažení celkové úrovně snížení emisí každý členský stát této organizace regionální hospodářské integrace, jednotlivě a spolu s touto organizací regionální hospodářské integrace jednající v souladu s článkem 24, odpovědnost za svou úroveň emisí oznámenou v souladu s tímto článkem.

Článek 5

1. Každá smluvní strana uvedená v příloze I zřídí nejpozději jeden rok před začátkem prvního kontrolního období vnitrostátní systém umožňující odhad antropogenních emisí ze zdrojů a snížení pomocí propadů všech skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol. Obecné zásady pro takové vnitrostátní systémy, obsahující metodiky ve smyslu odstavce 2 níže, přijme konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu na svém prvním zasedání.

2. Pro odhad antropogenních emisí ze zdrojů a snížení pomocí propadů všech skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, se použijí metodiky přijaté Mezivládním panelem o změně klimatu a schválené konferencí smluvních stran na jejím třetím zasedání. V případech, kdy tyto metodiky nejsou používány, se provedou vhodné úpravy podle metodik, jež schválila konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu na svém prvním zasedání. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu pravidelně přezkoumává a popřípadě reviduje tyto metodiky a úpravy, mimo jiné na základě práce Mezivládního panelu o změně klimatu a doporučení pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství, přičemž plně přihlíží ke všem příslušným rozhodnutím konference smluvních stran. Revizi metodik nebo úprav lze provést výhradně za účelem ověření plnění závazků podle článku 3 v kontrolních obdobích po této revizi.

3. Pro výpočet ekvivalentu oxidu uhličitého antropogenních emisí ze zdrojů a snížení pomocí propadů skleníkových plynů uvedených v příloze A se použijí hodnoty potenciálu globálního oteplování přijaté Mezivládním panelem o změně klimatu a schválené konferencí smluvních stran na jejím třetím zasedání. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu pravidelně přezkoumává a popřípadě reviduje hodnotu potenciálu globálního oteplování u každého takového skleníkového plynu, mimo jiné na základě práce Mezivládního panelu o změně klimatu a doporučení pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství, přičemž plně přihlíží ke všem příslušným rozhodnutím konference smluvních stran. Revize hodnot potenciálu globálního oteplování se vztahuje výhradně na závazky podle článku 3 v kontrolních obdobích po této revizi.

Článek 6

1. Za účelem splnění svých závazků podle článku 3 může kterákoli smluvní strana uvedená v příloze I převést na jinou takovou smluvní stranu nebo od jiné takové smluvní strany získat jednotky snížení emisí, které jsou výsledkem projektů zaměřených na snižování antropogenních emisí skleníkových plynů ze zdrojů nebo na posilování jejich antropogenního snížení pomocí propadů v kterémkoli hospodářském odvětví, a to pod podmínkou, že:

- a) každý takový projekt byl schválen dotčenými smluvními stranami;
- b) každý takový projekt přinese snížení emisí ze zdrojů nebo posílení snížení pomocí propadů, ke kterým by bez realizace projektu nedošlo;
- c) smluvní strana nezíská žádné jednotky snížení emisí, jestliže neplní své závazky podle článků 5 a 7;
- d) získání jednotek snížení emisí je doplňkem vnitrostátních opatření za účelem plnění závazků podle článku 3.

2. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu může na svém prvním zasedání nebo co nejdříve po něm dále rozpracovat pokyny pro provádění tohoto článku, včetně pokynů pro ověřování a podávání zpráv.

3. Každá smluvní strana uvedená v příloze I může pověřit právnické osoby, aby se na její zodpovědnost podílely na opatřeních vedoucích k vytváření, převádění nebo získávání jednotek snížení emisí podle tohoto článku.

4. Je-li v souladu s příslušnými ustanoveními článku 8 formulována otázka týkající se plnění požadavků tohoto článku některou smluvní stranou uvedenou v příloze I, převádění a získávání jednotek snížení emisí může pokračovat i po formulování této otázky pod podmínkou, že žádná z těchto jednotek nebude smluvní stranou použita k plnění jejích závazků podle článku 3 do té doby, dokud nebude problém s plněním požadavků vyřešen.

Článek 7

1. Každá smluvní strana uvedená v příloze I zařadí do své roční inventury antropogenních emisí ze zdrojů a snížení pomocí propadů skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, kterou předkládá v souladu s příslušnými rozhodnutími konference smluvních stran, doplňující informace nezbytné k zajištění dodržování článku 3, přičemž tyto informace se určí v souladu s odstavcem 4 níže.

2. Každá smluvní strana uvedená v příloze I zařadí do svého národního sdělení, předkládaného podle článku 12 úmluvy, doplňující informace nezbytné k prokázání splnění jejích závazků podle tohoto protokolu, přičemž tyto informace se určí v souladu s odstavcem 4 níže.

3. Každá smluvní strana uvedená v příloze I předkládá informace požadované podle odstavce 1 výše každoročně, počínaje první inventurou, již předepisuje úmluva,

za první rok kontrolního období, které následuje poté, co pro ni tento protokol vstoupil v platnost. Každá taková smluvní strana předkládá informace požadované podle odstavce 2 výše jako součást prvního národního sdělení předepsaného úmluvou poté, co pro ni tento protokol vstoupil v platnost, a po přijetí pokynů podle odstavce 4 níže. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu určí, jak často budou poté informace požadované podle tohoto článku předkládány, přičemž vezme v úvahu časový plán pro předkládání národních sdělení případně stanovený konferencí smluvních stran.

4. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu přijme na svém prvním zasedání pokyny pro přípravu informací požadovaných podle tohoto článku a následně je bude pravidelně přezkoumávat, přičemž bude brát v úvahu pokyny pro vypracování národních sdělení smluvních stran uvedených v příloze I přijaté konferencí smluvních stran. Před začátkem prvního kontrolního období rozhodne konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu rovněž o pravidlech pro účtování přidělených množství.

Článek 8

1. Informace předložené smluvními stranami uvedenými v příloze I podle článku 7 přezkoumají týmy odborníků na základě příslušných rozhodnutí konference smluvních stran a v souladu s pokyny přijatými pro tento účel konferencí smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu podle odstavce 4 níže. Informace předložené smluvními stranami uvedenými v příloze I podle čl. 7 odst. 1 se přezkoumají v rámci ročního sestavování inventur emisí a přidělených množství a odpovídajícího účtování. Informace předložené smluvními stranami uvedenými v příloze I podle čl. 7 odst. 2 se kromě toho přezkoumají v rámci přezkumu sdělení.

2. Odborné přezkumné týmy jsou koordinovány sekretariátem a skládají se z odborníků vybraných z kandidátů nominovaných smluvními stranami úmluvy a případně mezivládními organizacemi v souladu s pokyny, jež za tímto účelem dala konference smluvních stran.

3. Přezkumný postup zajišťuje důkladné a komplexní odborné zhodnocení všech aspektů provádění tohoto protokolu smluvní stranou. Odborné přezkumné týmy vypracují pro konferenci smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu zprávu s hodnocením toho, jak daná smluvní strana plní své závazky, a s uvedením potenciálních problémů při plnění závazků a faktorů, které toto plnění ovlivňují. Sekretariát rozesílá takové zprávy všem smluvním stranám úmluvy. Sekretariát dále sestaví seznam otázek týkajících se plnění závazků, které jsou uvedeny v těchto zprávách, k dalšímu zvážení konferencí smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu.

4. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu přijme na svém prvním zasedání pokyny pro přezkum plnění tohoto protokolu prováděný odbornými přezkumnými týmy a následně je bude pravidelně přezkoumávat, přičemž bude brát v úvahu příslušná rozhodnutí konference smluvních stran.

5. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, případně s pomocí pomocného orgánu pro provádění úmluvy nebo pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství, posoudí:

- a) informace předložené smluvními stranami podle článku 7 a zprávy z jejich odborných přezkumů podle tohoto článku, a
- b) otázky týkající se plnění závazků, jejichž seznam vypracoval sekretariát podle odstavce 3 výše, jakož i jakékoliv otázky nastolené smluvními stranami.

6. Na základě posouzení informací ve smyslu odstavce 5 výše rozhodne konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu o všech záležitostech nezbytných k provádění tohoto protokolu.

Článek 9

1. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu tento protokol pravidelně přezkoumává ve světle nejlepších dostupných vědeckých informací a posudků týkajících se změny klimatu a jejích dopadů, jakož i ve světle příslušných technických, sociálních a hospodářských informací. Tyto přezkumy koordinuje se souvisejícími přezkumy podle úmluvy, především s těmi, jež požaduje čl. 4 odst. 2 písm. d) a čl. 7 odst. 2 písm. a) úmluvy. Na základě těchto přezkumů přijme konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu vhodná opatření.

2. První přezkum se uskuteční na druhém zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu. Další přezkumy se provádí v pravidelných intervalech a včas.

Článek 10

Všechny smluvní strany, s ohledem na svou společnou, ale rozdílnou odpovědnost a na specifické priority, cíle a okolnosti svého národního a regionálního rozvoje, aniž by zaváděly nové závazky pro smluvní strany neuvedené v příloze I, avšak potvrzující stávající závazky podle čl. 4 odst. 1 úmluvy a postupující v plnění těchto závazků s cílem dosáhnout udržitelného rozvoje, berouce v úvahu čl. 4 odst. 3, 5 a 7 úmluvy:

- a) formulují v náležitých případech a v největší možné míře nákladově efektivní národní a případně regionální programy ke zlepšování kvality lokálních emisních faktorů, údajů o činnostech nebo modelů odrážející socioekonomické podmínky té které smluvní strany s cílem realizovat a následně pravidelně aktualizovat národní inventury antropogenních emisí ze zdrojů a snížení pomocí propadů skleníkových plynů, na něž se nevztahuje Montrealský protokol, za použití srovnatelných metodik schválených konferencí smluvních stran a slučitelných s pokyny pro vypracování národních sdělení přijatými konferencí smluvních stran;

- b) formulují, provádějí, zveřejňují a pravidelně aktualizují národní a případně regionální programy obsahující opatření ke zmírnění změny klimatu a opatření k usnadnění přiměřené adaptace na změnu klimatu:
- i) tyto programy by se měly týkat mimo jiné odvětví energetiky, dopravy a průmyslu, jakož i zemědělství, lesnictví a nakládání s odpady. Adaptaci na změnu klimatu by navíc mohly usnadnit technologie adaptace a metody zlepšování územního plánování;
 - ii) v souladu s článkem 7 předkládají smluvní strany uvedené v příloze I informace o opatřeních přijatých podle tohoto protokolu, včetně národních programů; ostatní smluvní strany činí vše pro to, aby ve svých národních sděleních uvedly případné informace o programech zahrnujících opatření, která podle názoru smluvní strany pomáhají čelit změně klimatu a jejím nepříznivým účinkům, včetně opatření na snižování růstu emisí skleníkových plynů a posilování jejich snižování pomocí propadů, opatření na budování kapacit a adaptačních opatření;
- c) spolupracují na podpoře efektivních podmínek pro rozvoj, používání a šíření technologií, know-how, činností a postupů šetrných k životnímu prostředí, které mohou ovlivnit změnu klimatu, a činí všechny proveditelné kroky k podpoře, usnadnění či případně financování zpřístupňování nebo transferu těchto technologií, know-how, činností a postupů, a to zejména rozvojovým zemím, přičemž formulují politiky a programy efektivního transferu technologií šetrných k životnímu prostředí, které jsou ve veřejném vlastnictví nebo ve veřejné sféře, a vytvářejí příznivé prostředí pro usnadňování a podporu transferu a zpřístupňování technologií šetrných k životnímu prostředí v soukromém sektoru;
- d) s ohledem na článek 5 úmluvy spolupracují na vědeckotechnickém výzkumu a podporují údržbu a vývoj systémů systematického sledování, jakož i vytváření datových archivů za účelem omezení nejasností ohledně klimatického systému, nepříznivých dopadů změny klimatu a hospodářských a sociálních důsledků různých strategií toho, jak této změně čelit, a podporují rozvoj a posilování domácích kapacit a prostředků pro účast na mezinárodních a mezivládních akcích, programech a sítích týkajících se výzkumu a systematického sledování;
- e) na mezinárodní úrovni a s využitím případných stávajících orgánů spolupracují na rozvíjení a provádění vzdělávacích a školicích programů a podporují tyto programy, včetně posilování národních kapacit, zejména personálních a institucionálních, a výměny nebo vysílání pracovníků za účelem vzdělávání odborníků v tomto oboru, zejména v rozvojových zemích, a na vnitrostátní úrovni usnadňují zvyšování povědomí veřejnosti o změně klimatu a přístup veřejnosti k informacím o této změně. Vhodné podmínky pro realizaci těchto činností by měly být vypracovány s ohledem na článek 6 úmluvy prostřednictvím příslušných orgánů úmluvy;
- f) v národních sděleních uvádějí informace o programech a činnostech podniknutých podle tohoto článku v souladu s příslušnými rozhodnutími konference smluvních stran;

- g) při plnění závazků podle tohoto článku berou náležitě v úvahu čl. 4 odst. 8 úmluvy.

Článek 11

1. Při provádění článku 10 berou smluvní strany v úvahu ustanovení čl. 4 odst. 4, 5, 7, 8 a 9 úmluvy.

2. V rámci provádění čl. 4 odst. 1 úmluvy a v souladu s ustanoveními čl. 4 odst. 3 a článku 11 úmluvy jsou smluvní strany, které jsou rozvinutými zeměmi, a další rozvinuté smluvní strany uvedené v příloze II úmluvy povinny prostřednictvím subjektu nebo subjektů pověřených provozováním finančního mechanismu úmluvy:

- a) poskytovat nové a dodatečné finanční zdroje k plnému pokrytí odsouhlasených nákladů vynaložených smluvními stranami, které jsou rozvojovými zeměmi, na postup v plnění stávajících závazků podle čl. 4 odst. 1 písm. a) úmluvy, na které se vztahuje čl. 10 písm. a) tohoto protokolu;
- b) rovněž poskytovat takové finanční zdroje, včetně zdrojů určených na transfer technologií, jež smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, potřebují k plnému pokrytí odsouhlasených přírůstkových nákladů na postup v plnění stávajících závazků podle čl. 4 odst. 1 úmluvy, na které se vztahuje článek 10 tohoto protokolu, na nichž se smluvní strana, která je rozvojovou zemí, dohodla s mezinárodním subjektem či subjekty podle článku 11 úmluvy v souladu s uvedeným článkem.

Při plnění těchto stávajících závazků se bere v úvahu potřeba přiměřenosti a předvídatelnosti toku prostředků a význam odpovídajícího rozdělení zátěže mezi smluvní strany, které jsou rozvinutými zeměmi. Na ustanovení tohoto odstavce se přiměřeně vztahují pokyny pro subjekt nebo subjekty pověřené provozováním finančního mechanismu úmluvy, obsažené v příslušných rozhodnutích konference smluvních stran, včetně pokynů schválených před přijetím tohoto protokolu.

3. Smluvní strany, které jsou rozvinutými zeměmi, a další rozvinuté smluvní strany uvedené v příloze II úmluvy mohou rovněž poskytovat a smluvní strany, které jsou rozvojovými zeměmi, mohou využívat finanční zdroje k provádění článku 10 prostřednictvím dvoustranných, regionálních a jiných mnohostranných dohod.

Článek 12

1. Stanovuje se mechanismus čistého rozvoje.

2. Účelem mechanismu čistého rozvoje je pomoci smluvním stranám neuvedeným v příloze I dosáhnout udržitelného rozvoje a přispět ke konečnému cíli úmluvy a pomoci smluvním stranám uvedeným v příloze I splnit jejich kvantifikované závazky na omezení a snížení emisí podle článku 3.

3. V rámci mechanismu čistého rozvoje:

- a) smluvní strany neuvedené v příloze I mají prospěch z projektových činností, které vedou k ověřeným snížením emisí;
 - b) smluvní strany uvedené v příloze I smějí použít ověřená snížení emisí získaná díky takovým projektovým činnostem na splnění části svých kvantifikovaných závazků na omezení a snížení emisí podle článku 3, v souladu s rozhodnutími konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu.
4. Mechanismus čistého rozvoje podléhá pravomoci a pokynům konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu a je pod dohledem výkonné rady mechanismu čistého rozvoje.
5. Snížení emisí dosažená jednotlivými projektovými činnostmi ověřují pracovní subjekty, jež určí konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, na základě těchto kritérií:
- a) dobrovolná účast schválená všemi dotčenými smluvními stranami;
 - b) reálné, měřitelné a dlouhodobé přínosy spojené se zmírněním změny klimatu;
 - c) snížení emisí navíc k tomu, ke kterému by došlo, i kdyby ověřovaná projektová činnost nebyla realizována.
6. Mechanismus čistého rozvoje napomáhá dle potřeby při organizaci financování ověřených projektových činností.
7. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu vypracuje na svém prvním zasedání podmínky a postupy s cílem zajistit transparentnost, efektivitu a kontrolovatelnost prostřednictvím nezávislého auditu a kontroly projektových činností.
8. Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu zajistí, aby část prostředků získaných z ověřených projektových činností byla použita na pokrytí administrativních výdajů a na pomoc smluvním stranám, které jsou rozvojovými zeměmi a jsou zvláště vystaveny nepříznivým účinkům změny klimatu, financovat náklady na přizpůsobení.
9. Mechanismu čistého rozvoje, včetně činností uvedených v odst. 3 písm. a) výše a včetně získávání jednotek ověřeného snížení emisí, se mohou účastnit soukromé i veřejné subjekty, přičemž jejich účast podléhá pokynům výkonné rady mechanismu čistého rozvoje.
10. Ověřená snížení emisí, jichž bylo dosaženo v době od roku 2000 do počátku prvního kontrolního období, mohou být použita jako součást plnění závazků tohoto období.

Článek 13

1. Konference smluvních stran jakožto nejvyšší orgán úmluvy jedná jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu.
2. Smluvní strany úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto protokolu, se mohou účastnit kteréhokoliv zasedání konference smluvních stran jednajících jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu jako pozorovatelé. Jedná-li konference smluvních stran jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, jsou rozhodnutí na základě tohoto protokolu schvalována pouze smluvními stranami tohoto protokolu.
3. Jedná-li konference smluvních stran jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu, nahradí se každý člen předsednictva konference smluvních stran zastupující některou smluvní stranu úmluvy, jež v dané době není smluvní stranou tohoto protokolu, novým členem, kterého ze svého středu zvolí smluvní strany tohoto protokolu.
4. Konference smluvních stran jednajících jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu pravidelně přezkoumává provádění tohoto protokolu a v rámci svého mandátu přijímá rozhodnutí nezbytná k podpoře jeho účinného provádění. Vykonává funkce, které jí jsou tímto protokolem svěřeny, a dále:
 - a) na základě všech informací, které jí jsou sdělovány v souladu s ustanoveními tohoto protokolu, hodnotí provádění tohoto protokolu smluvními stranami, celkové účinky opatření přijatých podle tohoto protokolu, zejména hospodářské a sociální účinky a účinky na životní prostředí a jejich kumulativní dopady, a míru přiblížení se cíli úmluvy;
 - b) pravidelně zkoumá závazky smluvních stran podle tohoto protokolu ve světle cíle úmluvy, zkušeností získaných při jejím provádění a vývoje vědeckotechnických poznatků, přičemž bere náležitě v úvahu všechny přezkumy požadované v čl. 4 odst. 2 písm. d) a v čl. 7 odst. 2 úmluvy, a zvažuje a přijímá pravidelné zprávy o provádění tohoto protokolu;
 - c) podporuje a usnadňuje výměnu informací o opatřeních, která smluvní strany přijaly ve věci změny klimatu a jejich účinků, a to při zohlednění různosti okolností, odpovědností a schopností smluvních stran a jejich závazků podle tohoto protokolu;
 - d) na žádost dvou či více smluvních stran usnadňuje koordinaci opatření, která přijaly ve věci změny klimatu a jejich účinků, a to při zohlednění různosti okolností, odpovědností a schopností smluvních stran a jejich závazků podle tohoto protokolu;
 - e) v souladu s cílem úmluvy a s ustanoveními tohoto protokolu a berouce plně na vědomí příslušná rozhodnutí konference smluvních stran podporuje a řídí vypracovávání a pravidelné zdokonalování srovnatelných metodik pro účinné provádění tohoto protokolu, které schválí konference smluvních stran jednajících jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu;

- f) vydává doporučení ve všech záležitostech nezbytných pro provádění tohoto protokolu;
- g) usiluje o mobilizaci dodatečných finančních zdrojů v souladu s čl. 11 odst. 2;
- h) zřizuje takové pomocné orgány, jaké se jeví nezbytné pro provádění tohoto protokolu;
- i) v případě potřeby vyhledává a využívá služby a součinnost příslušných mezinárodních organizací a mezivládních a nevládních orgánů, jakož i informace, které poskytují;
- j) vykonává takové další funkce, které jsou potřebné pro provádění tohoto protokolu, a zabývá se všemi úkoly, které vyplývají z rozhodnutí konference smluvních stran.

5. Jednací řád konference smluvních stran a finanční postupy používané v rámci úmluvy se použijí přiměřeně v rámci tohoto protokolu, pokud konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu nerozhodne na základě konsensu jinak.

6. První zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu svolá sekretariát zároveň s prvním zasedáním konference smluvních stran plánovaném po vstupu tohoto protokolu v platnost. Následná řádná zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu se konají každoročně zároveň s řádnými zasedáními konference smluvních stran, pokud konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu nerozhodne jinak.

7. Mimořádná zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu se konají v jakýchkoli jiných termínech, jak považuje konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu za nezbytné, nebo na písemnou žádost kterékoli smluvní strany, pokud do šesti měsíců ode dne, kdy sekretariát sdělil tuto žádost smluvním stranám, tuto žádost podpoří nejméně jedna třetina smluvních stran.

8. Organizace spojených národů, její odborné organizace a Mezinárodní agentura pro atomovou energii, stejně jako jejich členské státy či státy se statutem pozorovatele, které nejsou stranou úmluvy, se mohou účastnit zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu jako pozorovatelé. Jakákoli instituce nebo agentura, vnitrostátní nebo mezinárodní, vládní či nevládní, která je způsobilá v záležitostech tohoto protokolu a která uvědomila sekretariát o svém přání účastnit se zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu v roli pozorovatele, může být přijata, pokud nejméně jedna třetina smluvních stran nepředloží námitku. Přijetí a účast pozorovatelů se řídí jednacím řádem ve smyslu odstavce 5 výše.

Článek 14

1. Sekretariát zřízený podle článku 8 úmluvy slouží jako sekretariát tohoto protokolu.

2. Ustanovení čl. 8 odst. 2 úmluvy týkající se funkcí sekretariátu a čl. 8 odst. 3 úmluvy týkající se opatření pro jeho fungování se použijí přiměřeně pro účely tohoto protokolu. Sekretariát kromě toho vykonává funkce přidělené mu tímto protokolem.

Článek 15

1. Pomocný orgán pro vědecké a technologické poradenství a pomocný orgán pro provádění úmluvy zřízené články 9 a 10 úmluvy slouží jako pomocný orgán pro vědecké a technologické poradenství v rámci tohoto protokolu, respektive pomocný orgán pro provádění tohoto protokolu. Ustanovení úmluvy týkající se činnosti obou těchto orgánů se použijí přiměřeně pro účely tohoto protokolu. Zasedání pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství v rámci tohoto protokolu a pomocného orgánu pro provádění tohoto protokolu se konají zároveň se zasedáními pomocného orgánu pro vědecké a technologické poradenství v rámci úmluvy, respektive pomocného orgánu pro provádění úmluvy.

2. Smluvní strany úmluvy, které nejsou smluvními stranami tohoto protokolu, se mohou účastnit kteréhokoliv zasedání pomocných orgánů jako pozorovatelé. Jednají-li pomocné orgány jako pomocné orgány tohoto protokolu, jsou rozhodnutí na základě tohoto protokolu schvalována pouze smluvními stranami tohoto protokolu.

3. Vykonávají-li pomocné orgány zřízené články 9 a 10 úmluvy své funkce ve spojitosti se záležitostmi tohoto protokolu, nahradí se každý člen předsednictva těchto pomocných orgánů zastupující některou smluvní stranu úmluvy, jež v dané době není smluvní stranou tohoto protokolu, novým členem, kterého ze svého středu zvolí smluvní strany tohoto protokolu.

Článek 16

Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu zváží co nejdříve a s ohledem na veškerá příslušná rozhodnutí přijatá konferencí smluvních stran použití multilaterálního konzultačního procesu uvedeného v článku 13 úmluvy pro tento protokol a popřípadě jej upraví. Jákýkoli multilaterální konzultační proces, který by mohl být použit pro tento protokol, bude fungovat, aniž by tím byly dotčeny postupy a mechanismy stanovené v souladu s článkem 18.

Článek 17

Konference smluvních stran stanoví příslušné zásady, podmínky, pravidla a pokyny, zejména pro ověřování, podávání zpráv a skládání účtů v souvislosti s obchodováním s emisemi. Smluvní strany uvedené v příloze B se mohou účastnit obchodování s emisemi za účelem plnění svých závazků podle článku 3. Takovéto obchodování musí být jen doplňkem vnitrostátních opatření přijatých ke splnění kvantifikovaných závazků na omezení a snížení emisí podle uvedeného článku.

Článek 18

Konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu schválí na svém prvním zasedání vhodné a účinné postupy a mechanismy zjišťování a řešení případů nedodržování ustanovení tohoto protokolu, včetně vypracování indikativního seznamu následků, který bere v úvahu příčiny, druh, stupeň a četnost nedodržení těchto ustanovení. Mají-li některé postupy a mechanismy podle tohoto článku závazné následky, přijímají se formou změny tohoto protokolu.

Článek 19

Ustanovení článku 14 úmluvy týkající se urovnávání sporů se použijí přiměřeně pro účely tohoto protokolu.

Článek 20

1. Změny tohoto protokolu může navrhnout kterákoli smluvní strana.
2. Změny tohoto protokolu se přijímají na řádném zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu. Znění každé navrhované změny tohoto protokolu sdělí sekretariát smluvním stranám alespoň šest měsíců před zasedáním, na němž se má rozhodnout o jejím přijetí. Sekretariát rovněž sdělí znění navrhované změny smluvním stranám a signatářům úmluvy a pro informaci též deponitáři.
3. Smluvní strany vyvinou veškeré úsilí, aby ve věci navrhovaných změn tohoto protokolu dosáhly dohody na základě konsensu. Jestliže všechny snahy o konsensus byly vyčerpány a nebylo dosaženo žádné dohody, změna se jako poslední východisko přijme tříčtvrtinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání. Přijatou změnu sdělí sekretariát deponitáři, který ji rozešle všem smluvním stranám.
4. Listiny o přijetí změny se uloží u deponitáře. Změna přijatá v souladu s odstavcem 3 výše vstoupí v platnost pro smluvní strany, které ji přijaly, devadesátým dnem po dni, kdy deponitář obdržel listiny o přijetí od alespoň tří čtvrtin smluvních stran tohoto protokolu.
5. Změna vstoupí v platnost pro kteroukoli další smluvní stranu devadesátým dnem po dni uložení listiny o jejím přijetí touto smluvní stranou u deponitáře.

Článek 21

1. Přílohy tohoto protokolu tvoří jeho nedílnou součást, a pokud není výslovně stanoveno jinak, odkaz na tento protokol je současně odkazem na kteroukoli jeho přílohu. Přílohy přijaté po vstupu tohoto protokolu v platnost se omezí na seznamy, formuláře a další popisné materiály vědeckého, technického, procesního nebo správního charakteru.

2. Přílohy tohoto protokolu a změny příloh tohoto protokolu může navrhnout kterákoli smluvní strana.

3. Přílohy tohoto protokolu a změny příloh tohoto protokolu se přijímají na řádném zasedání konference smluvních stran jednající jako shromáždění smluvních stran tohoto protokolu. Znění každé navrhované přílohy nebo změny přílohy sdělí sekretariát smluvním stranám alespoň šest měsíců před zasedáním, na němž se má rozhodnout o jejím přijetí. Sekretariát rovněž sdělí znění navrhované přílohy nebo změny přílohy smluvním stranám a signatářům úmluvy a pro informaci též depozitáři.

4. Smluvní strany vyvinou veškeré úsilí, aby ve věci navrhované přílohy nebo změny přílohy dosáhly dohody na základě konsensu. Jestliže všechny snahy o konsensus byly vyčerpány a nebylo dosaženo žádné dohody, příloha nebo změna přílohy se jako poslední východisko přijme tříčtvrtinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na zasedání. Přijatou přílohu nebo změnu přílohy sdělí sekretariát depozitáři, který ji rozešle všem smluvním stranám.

5. Příloha nebo změna přílohy, vyjma příloh A a B, přijatá v souladu s odstavci 3 a 4 výše vstoupí v platnost pro všechny smluvní strany tohoto protokolu šest měsíců po dni, kdy depozitář oznámil těmto smluvním stranám přijetí přílohy nebo změny přílohy, s výjimkou smluvních stran, které depozitáři v uvedené lhůtě písemně oznámily, že přílohu nebo změnu přílohy nepřijímají. Pro smluvní strany, které své oznámení o nepřijetí odvolají, vstoupí příloha nebo změna přílohy v platnost devadesátým dnem po dni doručení odvolání uvedeného oznámení depozitáři.

6. Jestliže přijetí přílohy nebo změny přílohy vyžaduje změnu tohoto protokolu, nevstoupí taková příloha nebo změna přílohy v platnost, dokud nevstoupí v platnost příslušná změna tohoto protokolu.

7. Změny příloh A a B tohoto protokolu se přijímají a vstupují v platnost v souladu s postupem stanoveným v článku 20 pod podmínkou, že jakákoli změna přílohy B bude přijata jen s písemným souhlasem dotčené smluvní strany.

Článek 22

1. S výjimkou ustanovení odstavce 2 níže má každá smluvní strana jeden hlas.

2. Organizace regionální hospodářské integrace vykonávají své hlasovací právo v rámci své pravomoci počtem hlasů, který se rovná počtu jejich členských států, které jsou smluvními stranami tohoto protokolu. Tyto organizace nesmějí vykonávat své hlasovací právo, jestliže toto právo vykonává kterýkoli z jejich členských států, a naopak.

Článek 23

Depozitářem tohoto protokolu je generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 24

1. Tento protokol je otevřen k podpisu a podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení státy a organizacemi regionální hospodářské integrace, které jsou smluvními stranami úmluvy. Bude otevřen k podpisu v sídle Organizace spojených národů v New Yorku od 16. března 1998 do 15. března 1999. K přistoupení bude tento protokol otevřen počínaje dnem následujícím po dni, kdy bude uzavřen pro podpis. Listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení se ukládají u depozitáře.

2. Každá organizace regionální hospodářské integrace, která se stane smluvní stranou tohoto protokolu, aniž by se smluvní stranou tohoto protokolu stal kterýkoli její členský stát, je vázána všemi závazky podle tohoto protokolu. V případě organizace, jejíž jeden nebo více členských států je smluvní stranou tohoto protokolu, rozhodne tato organizace spolu se svými členskými státy o rozdělení odpovědností za plnění závazků podle tohoto protokolu. V takových případech nesmí organizace a její členské státy vykonávat práva podle tohoto protokolu současně.

3. Organizace regionální hospodářské integrace uvedou ve svých listinách o ratifikaci, přijetí, schválení či přistoupení prohlášení o rozsahu svých pravomocí v záležitostech upravovaných tímto protokolem. Tyto organizace rovněž uvědomí depozitáře o jakýchkoli podstatných změnách v rozsahu svých pravomocí a depozitář o nich uvědomí smluvní strany.

Článek 25

1. Tento protokol vstupuje v platnost devadesátým dnem po dni uložení listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení od nejméně 55 stran úmluvy, mezi nimiž budou smluvní strany uvedené v příloze I, jejichž celkové emise oxidu uhličitého v roce 1990 představovaly alespoň 55 procent celkových emisí oxidu uhličitého smluvních stran uvedených v příloze I.

2. Pro účely tohoto článku se „celkovými emisemi oxidu uhličitého smluvních stran uvedených v příloze I v roce 1990“ rozumí množství, které smluvní strany uvedené v příloze I oznámily v den nebo přede dnem přijetí tohoto protokolu ve svém prvním národním sdělení předkládaném v souladu s článkem 12 úmluvy.

3. Pro každý stát nebo organizaci regionální hospodářské integrace, které tento protokol ratifikují, přijmou nebo schválí nebo k němu přistoupí po splnění podmínek jeho vstupu v platnost stanovených v odstavci 1 výše, vstoupí tento protokol v platnost devadesátým dnem po dni uložení jejich listiny o ratifikaci, přijetí, schválení nebo přistoupení.

4. Pro účely tohoto článku se listina uložená organizací regionální hospodářské integrace nepočítává k listinám uloženým jejími členskými státy.

Článek 26

K tomuto protokolu nemohou být učiněny žádné výhrady.

Článek 27

1. Smluvní strana může odstoupit od tohoto protokolu písemným oznámením depozitáři kdykoli po uplynutí tří let ode dne, kdy pro ni tento protokol vstoupil v platnost.
2. Každé takové odstoupení nabude účinku po uplynutí jednoho roku ode dne, kdy depozitář obdržel oznámení o odstoupení, nebo případně k pozdějšímu datu uvedenému v tomto oznámení.
3. Každá smluvní strana, která odstoupí od úmluvy, bude pokládána za odstoupivší i od tohoto protokolu.

Článek 28

Prvopis tohoto protokolu, jehož znění v jazyce anglickém, arabském, čínském, francouzském, ruském a španělském mají stejnou platnost, je uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

V Kjótu dne jedenáctého prosince tisíc devět set devadesát sedm.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k tomuto protokolu v uvedených dnech své podpisy.

PŘÍLOHA A

Skleníkové plyny

Oxid uhličitý (CO₂)

Methan (CH₄)

Oxid dusný (N₂O)

Částečně fluorované uhlovodíky (HFC)

Zcela fluorované uhlovodíky (PFC)

Fluorid sírový (SF₆)

Odvětví / kategorie zdrojů

Energie

Spalování paliv

Energetika

Výroba a stavebnictví

Doprava

Jiná odvětví

Ostatní

Fugitivní emise z paliv

Pevná paliva

Ropa a zemní plyn

Ostatní

Průmyslové procesy

Nerostné produkty

Chemický průmysl

Výroba kovů

Jiná výroba

Výroba halogenovaných uhlovodíků a fluoridu sírového

Spotřeba halogenovaných uhlovodíků a fluoridu sírového

Ostatní

Používání rozpouštědel a jiných produktů

Zemědělství

Enterická fermentace

Nakládání s hnojem

Pěstování rýže

Zemědělské půdy

Řízené vypalování savan

Spalování zemědělských zbytků na polích

Ostatní

Odpady

Odstraňování pevných odpadů na souši

Nakládání s odpadními vodami

Spalování odpadů

Ostatní

PŘÍLOHA B

Kvantifikovaný závazek smluvní strany na omezení nebo snížení emisí

(v % výchozího roku nebo období)

Austrálie 108	Monako 92
Belgie 92	Německo 92
Bulharsko* 92	Nizozemsko 92
Česká republika* 92	Norsko 101
Dánsko 92	Nový Zéland 100
Estonsko* 92	Polsko* 94
Evropské společenství 92	Portugalsko 92
Finsko 92	Rakousko 92
Francie 92	Rumunsko* 92
Chorvatsko* 95	Ruská federace* 100
Irsko 92	Řecko 92
Island 110	Slovensko* 92
Itálie 92	Slovinsko* 92
Japonsko 94	Spojené království Velké Británie a Severního Irska 92
Kanada 94	Spojené státy americké 93
Lichtenštejnsko 92	Španělsko 92
Litva* 92	Švédsko 92
Lotyšsko* 92	Švýcarsko 92
Lucembursko 92	Ukrajina* 100
Maďarsko* 94	

* Státy, které se nacházejí v procesu přechodu k tržnímu hospodářství.

